

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

Feladatok és tevékenységek

Az első adót az ókorban rótták ki Egyiptom és Mezopotámia lakosságára, amikor a fejlett városi élettel, közigazgatással, kincstárral rendelkező rabszolgatartó államok megalakultak. A bevételt számolni kellett, mégpedig elég nagy mennyiségeket és rögzíteni is kellett azokat.

A kapitalizmus megjelenésével egyidejűleg kezdett önálló tudománnyá válni a közgazdaságtudomány, amely nagy lendületet adott a számvitel fejlődésének is. A számvitel az újratermelési folyamat eseményeinek szervezett megfigyelése, számokkal való kifejezése, feldolgozása és az így kapott információk továbbítása. Magyarországon először 1875-ben szabályozták a számvitelt.

Hazánkban, az utóbbi években a verseny szabályozta gazdaságban megnőtt a szervezetek száma, így a pénzügyi végzettségű szakemberek iránti igény is.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A mérlegképes könyvelő ellátja a számviteli törvény hatálya alá tartozó gazdálkodóknál mindazokat a feladatokat, amelyek a könyvviteli szolgáltatás körébe tartoznak, így ő készíti el a féléves és éves gazdasági-, pénzügyi helyzetet bemutató úgynevezett mérleget is a szervezeteknek.

Részt vesz a vállalkozások és egyéb szervezetek számviteli, pénzügyi, ügyviteli és információs rendszerének működtetésében és az éves beszámoló elkészítésében.

Felelős a könyvvezetésért, folyamatosan ellenőrzi a könyvelők munkáját, a főkönyvi és folyószámla kontírozását. Részt vesz a vállalkozás vagyoni pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének, jellemzőinek értékelésében. Irányítja a beosztott számviteli dolgozók munkáját.

A mérlegképes könyvelő feladata, hogy a könyvvitel segítségével hasznosítható információkat nyújtson a vezetés számára, egy-egy időszak tevékenységéről. Ehhez az

időszakok végén összesíteni kell a könyvvitel adatait. Munkájának egyik fő területe az időszakok zárása.

Az adóval kapcsolatos kötelezettségek teljesítése, az adók elszámolása, ezek ellenőrzése is a mérlegképes könyvelő feladata. Az adótörvények, illetve a számviteli törvény előírásai alapján havonta el kell készíteni az általános forgalmi adó kimutatást. Az időszakos zárás eredményét be kell mutatni a vállalkozás vezetőjének.

A mérlegképes könyvelő a vállalkozás vezetőjének beszámol a forgalomról, a költségekről, valamint pénzügyi előrejelzést készít. Ellenőrzi a cég fizetőképességét, a vállalkozás stabilitását. A folyamatos likviditás érdekében tájékozódik a várható bevételekről és a fizetési kötelezettségekről.

A szakember munkája során mérlegeli a befektetések finanszírozási lehetőségeit. Nagyobb szervezeteknél a mérlegképes könyvelő együttműködik más alegységek vezetőivel is. A követeléseket is a mérlegképes könyvelő osztályozza. A fizetésekre vált ügyfelekkel szemben külön kell eljárni. Ezeknek az ügyeknek a további intézését átadja a jogi részlegnek.

Feladata még az évi leltár elkészítése, ellenőrzése. A leltár tartalmazza a mérlegkészítés napján a vállalkozás eszközeit és forrásait, értékben és mennyiségben.

Szakmai fortélyok, érdekességek

A háztartás vezetése, a kiadások és bevételek számbavétele is egy egyszerű könyvelés, amit nagyon sokan havonta elvégeznek. A gyakorlott, jól felkészült könyvelő, aki megfelelően előretekintő, jelentős költséget takaríthat meg a megbízójának.

Bár a kisvállalkozók éves mérlegét a következő évben kell elkészíteni, a folyó év utolsó havi eredményéből már látszik, hogy milyen lesz a vállalkozás eredménye. Ilyenkor a könyvelő felhívhatja a megbízó figyelmét, hogy anyagilag előnyösebb lenne számára, ha még az adott naptári évben valamilyen nagyobb – későbbre tervezett - beruházást előrehozna, mert ezáltal csökkentheti a befizetendő társasági adót.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A mérlegképes könyvelő feladatai ellátása közben számviteli és pénzügyi dokumentációkat, szakkönyveket és jogszabályokat használ. Napjainkban sok könyvelést

megkönnyítő számítógépes program is van. A munkája során használt anyagok papírból, műanyagból, fémből készülnek.

A munkavégzéshez szükséges eszközök között leggyakrabban a számítógép, a kézi és szalagos számológép, és egyéb irodatechnikai berendezések fordulnak elő, mint a fénymásoló, fax, nyomtató.

A mérlegképes könyvelő elengedhetetlen szakmai készségei közé tartozik, a számítástechnikai ismeretek, az alapszintű idegen nyelvi ismeretek, szakszövegek értelmezési készsége, a CD-jogtár alkalmazási készsége, könyvelői szoftverek használatában való jártaság.

Hol végzi a munkáját?

A mérlegképes könyvelő dolgozhat gazdálkodó szervezet alkalmazottjaként, tagjaként, egyéni vállalkozóként, számviteli szolgáltatást nyújtó társaság tagjaként, alkalmazottjaként.

A mérlegképes könyvelő munkája során zárt helyiségben dolgozik, állandó helyen, irodában. Napi tevékenysége során szellemi munkát végez.

Munkaideje általában kötött, de az időszakától és az elvégzendő feladatoktól függően lehet rugalmas is.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A mérlegképes könyvelő munkája során részt vesz a tárgyalásokon, így kapcsolatba kerül a vezetőkkel, belső és külső szakemberekkel.

A mérlegképes könyvelő kapcsolatot tart a kollégáival, a könyvelőkkel (analitikusokkal), számlaellenőrökkel, asszisztensekkel, adminisztrátorokkal, valamint a főkönyvelővel és a gazdasági vezetővel.

Belső kapcsolatban van a pénztárossal, gondnokkal, bér-és munkaügyi előadóval, beszerzővel, az üzleti és ellenőrzési területen dolgozó munkatársakkal. Külső kapcsolatai a szállítókhoz, könyvvizsgálóhoz, szakhatósághoz, adóhatósághoz, bankokhoz, vevőkhöz, ügyfelekhez, részvényesekhez fűződnek.

Meghatározott szakmai kérdésekben felvilágosítást ad vagy döntést készít elő a munkakapcsolatok során.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A mérlegképes könyvelő munkáját számítógép előtt ülve végzi, ami fokozottabb megterhelést jelent a szemnek és a gerincnek. Az állandó figyelem jelentős szellemi megterhelést jelent.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A mérlegképes könyvelő munkájával gyakran együtt jár a stressz, mivel jellemző, hogy határidőre kell dolgoznia. Így az idővel való gazdálkodás, olyan képessége, amelyre munkájában nagy szüksége van.

Az ülő munka és a számítógép előtt történő hosszú munkavégzés árt a szemnek, illetve hátfájást okozhat. Munka további különösebb környezeti ártalmakkal nem jár, a kötött testhelyzeten kívül, az iroda túlzott vagy nem megfelelő tisztaságú légkondicionálása okozhat az arra érzékeny személyek számára allergiás tüneteket.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- fokozott figyelem,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- tartós ülőmunka,
- egyoldalú, ismétlődő, monoton mozgás.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A szakmájában sikeres mérlegképes könyvelő jó megjelenésű, megnyerő modorú, törekszik az önfejlesztésre, határozott, túlterhelhető.

A foglalkozással összefüggő jellemvonások közül lényegesek: a titoktartás, a bizalomra való törekvés, lojalitás, érdekérvényesítési készség.

A legfontosabb követelmény a mérlegképes könyvelő munkájával szemben, hogy rendelkezzen megfelelő problémafelismerő és döntési képességgel, munkáját felelősségtudattal és korrekten végezze. Különösen fontos az adótörvények és a számviteli törvény pontos ismerete. Ahhoz, hogy a mérlegképes könyvelő megfelelő szinten el tudja látni munkáját, kiemelkedő szerepe van a szakmai gyakorlatnak.

A munkavégzés megköveteli a precizitást, a folyamatosságot, a következetes hozzáállást, az átláthatóságot. Nem szabad kapkodni, figyelni kell az egész munkafolyamatra, be kell tartani a szabályokat. A mérlegképes könyvelő munkamódszerét a szabálykövetés és a pontosság jellemzi leginkább.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A választott szakma a reáltárgyak iránti érdeklődést feltételez, ezért matematikából kell jó eredményt elérni a szakmai képzés során. A szakember munkája során legtöbbit számvittel, pénzüggel és elemzéssel foglalkozik. A mérlegképes könyvelő tevékenysége során alkalmazza az anyagi és eljárási jogviszonyokat meghatározó hatályos jogforrásokat, ezért járatos kell, legyen a társasági jogban, a polgári jogban, a munkajogban, a társadalombiztosítási jogban.

Tanulmányai során közgazdaságtani, üzleti statisztikái, számítógépes könyvelési ismereteket kell jó színvonalon elsajátítani.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Az választhatja ezt a szakmát, aki szereti és kedveli a számokkal végezhető tevékenységeket.

Szakképzés

A mérlegképes könyvelő szakképesítés célja olyan szakember képzése, aki képes meghatározó könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányítására, vezetés végzésére, számviteli beszámoló készítésére. Ellátja a számviteli törvény hatálya alá tartozó gazdálkodónál mindazokat a feladatokat, amelyek a könyvviteli szolgáltatás körébe tartoznak.

Előképzettség

A képzésben való részvételhez középiskolai érettségi szükséges. Szakmai előképzettség nem előfeltétel.

Képzési idő

A képzés időtartama 1500 óra, melynek során az elméleti és gyakorlati képzés aránya 60-40%.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

Vállalkozási szakon: Jogi ismeretek, Gazdasági és vezetési ismeretek, Pénzügyi ismeretek, Számvitel és elemzés, Számvitelszervezés, Ellenőrzés.

Államháztartás szakon: Gazdasági és pénzügyi ismeretek alkalmazása, Számvitel, elemzés, ellenőrzés.

Pénzügyi szakon: Gazdasági és pénzügyi ismeretek, Számvitel, elemzés, ellenőrzés.

Egyéb szervezeti szakon: Gazdasági és pénzügyi ismeretek, Számvitel, elemzés, ellenőrzés.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

A gyakorlati írásbeli vizsga tárgyai: Gazdasági és vezetési ismeretek, Pénzügyi ismeretek, Számvitel és elemzés, Számvitelszervezés, Ellenőrzés.

A felsorolás egyben a gyakorlati-írásbeli vizsgák kötelező sorrendjét is jelenti.

A szóbeli vizsga tantárgyai: Jogi ismeretek, Pénzügyi ismeretek, Számvitel és elemzés, Ellenőrzés. A felsorolás egyben a szóbeli vizsgák kötelező sorrendjét is jelenti.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 54 3436 03

Kapcsolódó foglalkozások

Számviteli ügyintéző,

Adótanácsadó

Revizor,

Egyéb, magasan képzett ügyintézők,

Bérelszámoló,

Könyvvizsgáló,

Pénzügyi könyvszakértő,

Egyéb gazdasági ügyintézők.

A szakképesítéssel betölthető munkakörök

Kisvállalkozás gazdasági ügyintézője,

Folyószámla-könyvelő,

Gépkönyvelő,

Pénzügyi projekt-asszisztens,

Díjkönyvelő,

Készletkönyvelő.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A mérlegképes könyvelő foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban. A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.